

Sygn. akt I CSK 1085/22

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska

w sprawie z powództwa G. L.

przeciwko A. W.

o odszkodowanie i zadośćuczynienie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 maja 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt VI ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem 30 czerwca 2020 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powódki G. L. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 października 2018 r., w sprawie przeciwko A. W. o odszkodowanie i zadośćuczynienie.

Powódka wniosła skargę kasacyjną, w której żądała uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] w całości oraz wyroku Sądu Okręgowego w W. w całości i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie

prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w

art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano nieważność postępowania. Uzasadniono, że wobec skarżącej toczyło się postępowanie dotyczące ubezwłasnowolnienia, co mogło skutkować co najmniej ograniczoną zdolnością do czynności prawnych. Sąd Okręgowy w W. powinien więc z urzędu dokonać czynności sprawdzających, a ponadto analogicznie postąpić powinien na etapie postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny w [...]. Ponadto wskazano, że stan zdrowia skarżącej, jej działania, treść i forma pism procesowych powinna skłonić Sąd Okręgowy w W. do ustanowienia jej pełnomocnika z urzędu, nawet bez wniosku powódki w tym zakresie.

Powołanie się w skardze kasacyjnej na nieważność postępowania należy uznać za nieskuteczne. Trzeba zauważyć, że postępowanie o ubezwłasnowolnienie

powódki zakończyło się oddaleniem wniosku, zaś samo rozpatrywanie wniosku nie powoduje nieważności postępowań prowadzonych z udziałem takiej strony. W takiej sytuacji nie ma również obowiązku ustanowienia dla strony pełnomocnika z urzędu (co zresztą nie jest możliwe bez wniosku), ani zawiadomienia prokuratora, jeżeli według sądu strona daje sobie radę w procesie samodzielnie.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Skarga kasacyjna zawiera jedynie wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm prawem przypisanych powiększonych o podatek od towarów i usług (VAT) w wysokości 23% oraz kosztów opłaty pocztowej. Tymczasem zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2021 r. (III CZP 51/20, OSNC 2022/5/47) wniosek pełnomocnika z urzędu o zasądzenie na jego rzecz od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej nie zawiera *implicite* żądania zasądzenia kosztów procesu na rzecz reprezentowanej przez niego strony - jako wygrywającej (art. 98 § 1 i 3 k.p.c.) - od strony przeciwnej. Z tych względów należy uznać, że pełnomocnik z urzędu nie złożył wniosku o przyznanie mu wynagrodzenia.

a.s.